

ที่วนทีสุด

ที่ วช ๐๔๐๑/๒๖๕๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรื้อฟื้นศิลปะ
รับที่ ๖๙๓๓ วันที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๕๓ เวลา ๐๙.๐๘
รับที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๕๓ เวลา ๑๕.๐๘

กระทรวงวัฒนธรรม

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี

ถนน ๒๒๗

เขตบางพลัด กทม.๑๐๗๐

รับที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๕๓

เวลา ๑๕.๐๘

เวลา ๑๕.๐๘

๙/๙ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในด้านการคุ้มครอง การอนุรักษ์ การติดตามคืน และ การส่งคืนซึ่งทรัพย์สินทางวัฒนธรรม โบราณคดี ศิลปะ และประวัติศาสตร์ ที่ถูกปล้น โจรกรรม ส่องอก หรือถ่ายโอนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรื้อฟื้นศิลปะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตเปรูประจำประเทศไทย ที่ ๑๙/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๑ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตเปรูประจำประเทศไทย ที่ EP-๓๙/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๓. สำเนาหนังสือกรมศิลปากร ด่วนที่สุด ที่ วช ๐๔๐๑/๒๑๙๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๐๓/๙๕๓ ลงวันที่ ๓๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๕. สำเนาหนังสือกรมศิลปากร ด่วนที่สุด ที่ วช ๐๔๐๑/๖๐๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๓/๖๑๗ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๗. *Draft Memorandum of Understanding between the National Institute of Culture of the Republic of Peru and the Fine Arts Department of the Kingdom of Thailand on Cooperation in the field of Protection, Conservation, Recovery and Return of Cultural, Archaeological, Artistic and Historical Properties that has been Robbed, Stolen, Exported or Illegally Transferred* พร้อมคำแปลภาษาไทย จำนวน ๑๐๐ ชุด

เรื่องเดิม

๑. เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เอกอัครราชทูตเปรู ประจำประเทศไทย ได้เข้าพบอธิบดี กรมศิลปากรพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในครั้งนั้นเอกอัครราชทูตเปรูได้หารือในรายละเอียดเกี่ยวกับ *Memorandum of Understanding for the Protection, Preservation, Recovery and Restitution of Illicit Trade, Export or Transfer of Ownership of Cultural, Archaeological, Artistic and*

Historical Property between the “Instituto Nacional de Cultura” (National Institute of Culture) of the Republic of Peru and the Department of Fine Arts, Ministry of Education of Kingdom of Thailand ผลจากการหารือร่วมกันในวันดังกล่าวทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบในหลักการและรายละเอียดของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ร่วมกัน ซึ่งในขณะนั้นกรมศิลป์เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เอกอัครราชทูตペรูประจำประเทศไทยได้เข้าพบอธิบดีกรมศิลป์ฯ เพื่อหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับดังกล่าวข้างต้น ซึ่งในครั้งนี้ กรมศิลป์ฯ ได้อนุมานว่าเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และจากการประสานงานไปยังกองลາตินอเมริกา กรมอเมริกาและแปซิฟิกได้ กระทรวงการต่างประเทศ ได้รับคำแนะนำว่า กรมศิลป์ฯ ควรดำเนินการแก้ไขสังกัดหน่วยงานในบันทึกความเข้าใจฯ ให้เป็นปัจจุบัน และส่งให้กองลາตินอเมริกา กรมอเมริกาและแปซิฟิกได้ กระทรวงการต่างประเทศ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งกรมศิลป์ฯ ได้ดำเนินการแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ และได้จัดสรรงรับบันทึกความเข้าใจที่ปรับแก้ไขแล้วไปยังกองลາตินอเมริกาเพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

การดำเนินการ

๑. กระทรวงการต่างประเทศ (กองลາตินอเมริกา กรมอเมริกาและแปซิฟิกได้) ได้ประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตペรูประจำประเทศไทย เกี่ยวกับการปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งต่อมาสถานเอกอัครราชทูตペรู ประจำประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ ๑๗/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ แจ้งว่า ฝ่ายペรูได้พิจารณาตรวจปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับล่าสุดแล้ว และได้นำร่างบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าวส่งให้กรมอเมริกาและแปซิฟิกได้ พร้อมกับได้ส่งสำเนาให้กรมศิลป์ฯ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑)

๒. ต่อมาในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ กระทรวงการต่างประเทศได้เชิญผู้แทนของกรมศิลป์ฯ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอิการร่วม (JC) ว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี ไทย - เปรู ครั้งที่ ๒ ที่กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีนายวีระศักดิ์ พุตระกุล ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานร่วมฝ่ายไทย และนาย *Gonzalo Gutierrez Reinel* ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศペรู เป็นประธานร่วมฝ่ายペรู ในการประชุมครั้งดังกล่าวมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างบันทึกความเข้าใจฯ โดยฝ่ายペรูแจ้งว่า ได้เสนอร่างโดยต่อรองล่าสุดของบันทึกความเข้าใจฯ ให้ฝ่ายไทยพิจารณาแล้ว แต่อย่างไรก็ได้ที่ได้รับแจ้งว่าฝ่ายไทยอาจติดขัดกับข้อเสนอของペรูในเรื่องเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีศุลกากร ฝ่ายペรูจึงเสนอให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องฝ่ายペรู ตัดข้อความในเรื่องนือออก ซึ่งภายหลังจากการประชุมสถานเอกอัครราชทูตペรู ประจำประเทศไทย ได้มีหนังสือที่ EP-๓๗๘/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงอธิบดีกรมศิลป์ฯ เจ้งการปรับแก้ถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจฯ และขอให้กรมศิลป์ฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบในร่างบันทึกความเข้าใจฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒)

๓. ในวันศุกร์ที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๒ เอกอัครราชทูตペรู ประจำประเทศไทย ได้เข้าพบและหารือกับอธิบดีกรมศิลป์ฯ เกี่ยวกับความคืบหน้าในการจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งภายหลังจากนั้น

กรมศิลปากรได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วช ๐๔๐๑/๒๙๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงอธิบดีกรมอเมริกาและแพซิฟิกใต้ แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ และได้นำส่งคำแปลภาษาไทยของร่างบันทึกความเข้าใจฯ เพื่อขอให้กรมอเมริกาและแพซิฟิกใต้แจ้งให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศตรวจสอบ และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการตัดข้อความเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีศุลกากร (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓)

๔. กรมอเมริกาและแพซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือ ที่ กต ๑๖๓/๙๕๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๔) ถึงอธิบดีกรมศิลปากร เพื่อแจ้งผลการตรวจสอบคำแปลร่างบันทึกความเข้าใจฯ และข้อคิดเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมายที่มีต่อร่างบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว พอกสรุปได้ดังนี้

๔.๑ โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ระบุว่า ให้จัดทำคู่ฉบับเป็นภาษาสเปน อังกฤษ และภาษาไทย ดังนั้นการแปลภาษาไทยจึงมีความสำคัญในฐานะเป็นการจัดทำตัวบทภาษาไทยของหนังสือสัญญา เช่นเดียวกับตัวบทฉบับภาษาสเปน และภาษาอังกฤษ ดังนั้นกรมสนธิสัญญาและกฎหมายจึงได้ยกร่างคำแปลร่างบันทึกความเข้าใจฯ ขึ้นใหม่ โดยคำนึงถึงความสำคัญของการใช้เป็นตัวบทหนังสือสัญญาฉบับภาษาไทย ซึ่งส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องตรวจสอบอีครั้งหนึ่งเพื่อความรอบคอบก่อนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วย

๔.๒ โดยที่พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ภาค ๔ ประเภท ๑๐) ระบุให้ประเทศไทยสามารถยกเว้นอากรของที่ได้รับเอกสารหิมสัญญากับนานาประเทศได้ ดังนั้นการตัดข้อความเกี่ยวกับภาษีศุลกากรออกจากร่างบันทึกความเข้าใจฯ ออก จะเป็นผลให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องไม่สามารถขอยกเว้นอากรนำเข้าหรือภาษีอื่นที่เกี่ยวข้อง (หากมี) สำหรับวัตถุมีค่าในเชิงวัฒนธรรมที่ส่งคืนประเทศไทยได้ บันทึกความเข้าใจฯ ฉบับนี้

๔.๓ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับคำแคลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ดังนั้นจึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (ลงนาม)

๔.๔ โดยที่ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับแล้วและมาตรา ๑๙๐ วรรคสองกำหนดประเภทของหนังสือสัญญาใหม่ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา จึงควรเสนอร่างบันทึกความเข้าใจฯ ที่ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายเปรูเห็นชอบร่วมกัน (*final agreed text*) ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา หากคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติว่าร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ก็อาจจะต้องนำเสนอรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป และหากมีมติในทางตรงข้าม ก็อาจพิจารณาส่งให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔.๕ ในส่วนประเด็นที่ว่าร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับนี้จะมีลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาหรือไม่นั้น กรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้ชี้แจงว่า โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนด

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๙๐ วรรคห้ากำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น โดยในส่วนของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย มีความเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจ ว่า โดยที่สาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นความร่วมมือในการส่งคืนวัตถุมีค่าในเชิงวัฒนธรรม จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันทางการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจ ก็ไม่น่าเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๕. กรมศิลปากรได้พิจารณาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการขอภัยเว้นภาษีศุลกากรในการนำวัตถุทางวัฒนธรรมของไทยที่ถูกใจกรรม หรือส่งออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กลับเข้ามาในราชอาณาจักร อีกครั้งหนึ่งตามข้อคิดเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งกรมศิลปากรมีความเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวไม่น่าจะส่งผลกระทบกับกรมศิลปากร เนื่องจากที่ผ่านมาเมื่อมีกรณีการส่งคืนหรือรับมอบวัตถุทางวัฒนธรรมของไทยกลับคืนมาจากการต่างประเทศ กรมศิลปากรก็ได้รับความช่วยเหลือจากการศุลกากรโดยตลอด ดังนั้นกรมศิลปากรจึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วช ๐๔๐๑/๖๐๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึง อธิบดีกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ แจ้งยืนยันการตัดข้อความเกี่ยวกับภาษีศุลกากรออกจากร่างบันทึกความเข้าใจ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๕)

๖. กระทรวงการต่างประเทศ (กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๓/๖๑๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมศิลปากร แจ้งว่า สถานเอกอัครราชทูตเปรูประเทศไทยเห็นชอบกับร่างบันทึกความเข้าใจ ที่กรมศิลปากรเสนอ โดยมีการปรับแก้ข้อความบางส่วน ดังนั้นหากกรมศิลปากรเห็นชอบกับร่างบันทึกความเข้าใจ ฝ่ายเปรูก็พร้อมลงนามในบันทึกความเข้าใจ โดยในการนี้ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ได้หารือกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เกี่ยวกับการแก้ไขข้อความของฝ่ายเปรู ซึ่ง กรมสนธิสัญญาและกฎหมายไม่มีข้อขัดข้อง เนื่องจากการแก้ไขของฝ่ายเปรูเป็นการระบุพันธกรณีให้ชัดเจนขึ้น และได้รับการยืนยันจากกรมศิลปากรแล้วว่า การแก้ไขข้อความของฝ่ายเปรูเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและเจตนาของภาคีทั้งสองฝ่าย ฉะนั้นหากกรมศิลปากรเห็นชอบกับข้อเสนอของฝ่ายเปรู ก็ขอให้ดำเนินการนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามแนวปฏิบัติต่อไป รายละเอียดดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๖

ข้อพิจารณา

กระทรวงวัฒนธรรมโดยกรมศิลปากรได้นำความเห็นที่กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอมาประมวลและพิจารณาว่า ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในด้านการคุ้มครอง การอนุรักษ์ การติดตามคืน

และการส่งคืนซึ่งทรัพย์สินทางวัฒนธรรม โบราณคดี ศิลปะ และประวัติศาสตร์ ที่ถูกปล้น จConverterFactory ส่งออก หรือถ่ายโอนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๗) มีลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ซึ่งกรรมศิลปการมีความเห็นโดยสรุปดังนี้

๑. ร่างความตกลงฯ ฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นเรื่องความร่วมมือในด้านการคุ้มครอง การอนุรักษ์ การติดตามคืน และการส่งคืนซึ่งทรัพย์สินทางวัฒนธรรม โบราณคดี ศิลปะ และประวัติศาสตร์ ซึ่งถูกปล้น จConverterFactory ส่งออก หรือถ่ายโอนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจากประเทศไทย และประเทศเพรู ดังนั้nr่างความตกลงฯ ดังกล่าวจึงไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอำนาจเขตประเทศไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญ

๒. กรรมศิลปการสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขพันธกรณีของรัฐบาลที่ก่อความเข้าใจฯ ฉบับนี้ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา เนื่องจากการดำเนินการตามพันธกรณีในร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรรมศิลปการดังปรากฏตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรรมศิลปการ กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ.๒๕๔๕ ที่กำหนดให้กรรมศิลปการมีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ บำรุงรักษา พื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ เพยแพร่จัดการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา สืบทอดศิลปะ และทรัพย์สินมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อรำรงคุณค่าและเอกลักษณ์ของความเป็นชาติอันจะนำไปสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทยและความมั่นคงของชาติ โดยมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบำรุงรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ และเผยแพร่ศิลปะ วิทยาการ และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติในด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณคดี โบราณสถาน ภาษาไทย วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม จริยประเพณี หอสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุ แห่งชาติ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ สถาปัตยกรรม และศิลปกรรม

๓. ในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครอง และการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรม กรรมศิลปการมีกฎหมายที่ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติภารกิจ ได้แก่

๓.๑ พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๒ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำโบราณวัตถุที่มีแหล่งกำเนิดในต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กรรมศิลปการประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกประกาศกำหนดให้โบราณวัตถุบางประเภทที่มีแหล่งกำเนิดในต่างประเทศ เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้า และต้องมีหนังสือรับรองถ้วนกำเนิดที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐเพื่อประกอบการนำเข้าด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์ของการออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับดังกล่าวนี้ก็เพื่อป้องกันการ

ลักษณะโบราณวัตถุที่มีแหล่งกำเนิดในต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร จึงมีความสอดคล้องกับพันธกรณีตามร่างบันทึกความเข้าใจฯ ที่กรมศิลปากรจะจัดทำกับฝ่ายเปรู

๔. จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรมศิลปากรจึงเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับนี้ซึ่งเป็นร่างบันทึกความเข้าใจฯ ที่ได้รับความเห็นชอบร่วมกัน (*final agreed text*) ระหว่างกรมศิลปากรกับสถานเอกอัครราชทูตเปรูประจำประเทศไทย ไม่มีลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ไว้ตามที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าวมาข้างต้น

ข้อเสนอ

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาความเห็นของกรมศิลปากร และกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) แล้ว เห็นชอบตามที่กรมศิลปากรเสนอความเห็น และเพื่อให้การจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวัฒนธรรมแห่งชาติ แห่งสาธารณรัฐเปรู และกรมศิลปากร แห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยความร่วมมือในด้านการคุ้มครอง การอนุรักษ์ การติดตามคืน และการส่งคืนซึ่งทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโบราณคดี ศิลปะ และประวัติศาสตร์ ที่ถูกปล้น โจรกรรม ส่งออก หรือถ่ายโอนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (*Memorandum of Understanding between the National Institute of Culture of the Republic of Peru and the Fine Arts Department of the Kingdom of Thailand on Cooperation in the field of Protection, Conservation, Recovery and Return of Cultural, Archaeological, Artistic and Historical Properties that has been Robbed, Stolen, Exported or Illegally Transferred*) เป็นไปโดยสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่กำหนดในมติคณะกรรมการรัฐมนตรี กระทรวงวัฒนธรรมจึงเห็นควรนำร่างความตกลงฯ ฉบับดังกล่าวเสนอต่อกองรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาเมื่อใดในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. เพื่อทราบว่าบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวัฒนธรรมแห่งชาติ แห่งสาธารณรัฐเปรู และกรมศิลปากร แห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยความร่วมมือในด้านการคุ้มครอง การอนุรักษ์ การติดตามคืน และการส่งคืนซึ่งทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโบราณคดี ศิลปะ และประวัติศาสตร์ ที่ถูกปล้น โจรกรรม ส่งออก หรือถ่ายโอนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. พิจารณาอนุมัติการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันวัฒนธรรมแห่งชาติ แห่งสาธารณรัฐเปรู และกรมศิลปากร แห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยความร่วมมือในด้านการคุ้มครอง การอนุรักษ์ การติดตามคืน และการส่งคืนซึ่งทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโบราณคดี ศิลปะ และประวัติศาสตร์ ที่ถูกปล้น โจรกรรม ส่งออก หรือถ่ายโอนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมศิลปากรเป็นผู้มีอำนาจลงนามในความตกลงฯ ดังกล่าว

๓. พิจารณาอนุมัติให้อธิบดีกรมศิลปากรเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ฝ่ายไทย และให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (*Full Powers*) ให้แก่อธิบดีกรมศิลปากรสำหรับการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณาวรรุมนตรีทราบและพิจารณาอนุมัติในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอมาข้างต้นต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมศิลปากร
สำนักงานเลขานุการกรม โทร.๐ ๒๒๒๒ ๔๕๖๖
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๑๙๕๑